

Editing right-to-left text with left-to-right notes

Abstract

In this file, we provide an example of an edition with right-to-left text and left-to-right notes, using X_ET_X.

- The ‘hebrew’ environment allows us to write Hebrew right-to-left.
- \Xbeforeinserting{\LTR} makes the critical notes to be typeset left-to-right.
- \Xwraplemma{\RL} assures the lemmas, which are in Hebrew, be typeset right-to-left.
- \Xwrapcontent{\textenglish} assures the content of the note is marked as English text.
- As the ‘Ezra SIL’ font transforms a ‘]’ to a ‘[’, we use a ‘[’ as lemma separator, that will be typeset as ‘]’ by ‘Ezra SIL’. So the need for \Xlemmaseparator is not directly linked to reledmac.

בראשית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשְׁמִינִים וְאֶת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ חִיַּתָּה תְּהוֹ וּבָהּ וְחַשָּׁךְ עַל־פָּנָי
תְּהוֹם וְרֻחָה אֱלֹהִים מְרַחְפָּת עַל־פָּנֵי הַמִּים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹור וְיִהְיֶה־אוֹר: וַיֹּרֶא אֱלֹהִים
אֲת־הָאֹור כִּי־טוֹב נִבְרָא לְאָלֹהִים בֵּין הָאֹור וּבֵין הַחַשָּׁךְ: וַיֹּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹור יוֹם וְלְחַשָּׁךְ
לְלָיְלָה וְיִהְיֶה־עָרָב וְיִהְיֶה־בָּקָר יוֹם אחר: פְּנִירָא אֱלֹהִים אֲת־כֵל־אָשָׁר עָשָׂה וְהַנְּהָרָטָב
מֵאָד וְיִתְּעַרְבֵּן וְיִהְיֶה־לְקָרְבָּן יוֹם גָּשָׁשִׁי: פ

תְּהוֹ וּבָהּ וְחַשָּׁךְ עַל־פָּנֵי תְּהוֹם 1 Some comment 1 | בְּרָאשַׁת בְּרָא 2-3
וְהָאָרֶץ חִיַּתָּה 1 Some comment 1 | וְרֻחָה אֱלֹהִים מְרַחְפָּת עַל־פָּנֵי הַמִּים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹור וְיִהְיֶה־אוֹר: 3
וְיִהְיֶה־אוֹר 3 Some comment 3 | נִירָא אֱלֹהִים 4 Some comment 4 | נִירָא אֱלֹהִים 4 Some comment 4